

Årsrapportering for nasjonale kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten – referansegruppens tilbakemelding om aktiviteten i rapporteringsåret

Referansegruppen skal gi tilbakemelding på tjenestens årsrapport og samarbeid med tjenesten. Tilbakemeldingen skal inneholde en del fra hver av de fire regionale representanter, jf. spesifikke spørsmål om dette. Referansegruppens tilbakemelding skal ta utgangspunkt i gruppens oppgavespekter slik det er beskrevet i kjernemandatet for referansegrupper, se nederst i dokumentet.

Frist for tilbakemelding: **Senest 1. mars**

Navn på tjenesten	Nasjonal kompetansetjeneste TSB
Navn på referansegruppens leder:	Randi Mobæk
Navn på brukerrepresentant	Erik Torjussen og Michael Lindholm
Hvilken brukerorganisasjon kommer brukerrepresentanten fra	A- larm og Ivareta
Dersom brukerrepresentant ikke er oppnevnt, gi nærmere informasjon om dette.	☐ Brukerrepresentant skal oppnevnes. ☐ Brukerrepresentasjon er vurdert. Kommentarer:
Referansegruppens godkjenning av årsrapporten	☒ Årsrapporten er godkjent. ☐ Årsrapporten er ikke godkjent.
Antall møter referansegruppen i rapporteringsåret	1. I tillegg har referansegruppens leder og Brukerrepresentanten fra A larm deltatt på dialogmøte den 7. april med Helse Sør -øst i forbindelse med omstillingsprosessen. Hvordan er møtene gjennomført (fysisk, skype): møtet den 11.02.22 ble avholdt digitalt.
Hvilke saker er diskutert i referansegruppen - f.eks. spredning av kompetanse til andre regioner, samarbeid om forskning, samarbeid om kvalitetsregistre, resultatmål for tjenesten, regionale utfordringer, planer for påfølgende år. Diskusjonen om omstillingsprosessen har naturlig tatt mye tid både i møtene og mellom møtene. Referansegruppen har vært involvert og kommet med synspunkter til hvordan NK TSB kan fortsette sin aktivitet selv om det vil kunne skje på en ny plattform. Flere medlemmer i referansegruppen har også vært i dialog med eget RHF for å diskutere hvordan det kan skje. Engasjementet har vært stort fordi deltakerne opplever at NK TSB har fulgt opp sitt mandat på en meget god måte og dette miljøet	

er fortsatt viktig for å kunne samle fagfeltet og bygge en felles kompetanse. I fjorårets rapport understreket referansegruppen konsekvensene for fagfeltet dersom NK TSB ble lagt ned. Da vi i oktober ble informert om at NK TSB blir avviklet innen 1.4.2024 har referansegruppens fokus vært på hvordan vi kan sikre hovedsatsningene videre i form av et kompetansenettverk.

Når det gjelder andre temaer har referansegruppen diskutert:

- Status og hvordan viderutvikle TSB skolen
- Kartet for TSB
- TSB ledernettverk
- NK TSB har samarbeidet med KVARUS om implementering og informasjon om Nasjonalt kvalitetsregister for behandling av skadelig bruk eller avhengighet av rusmidler.

Beskriv referansegruppens samarbeid med tjenesten

Referansegruppen har regelmessig fått tilsendt informasjon og blitt invitert til å ha meninger om hvordan NK TSB skal forholde seg i omstillingsprosessen. Utenom dette har flere i referansegruppen deltatt på aktiviteter i regi av Kompetansetjenesten. Andre har bidratt aktivt på nettverksmøter, i utvikling av innholdet i TSB skolen og i ledernettverket. Det har vært et konstruktivt samarbeid gjennom hele året. Referansegruppen er imponert over de resultatet og den kvalitet som NK TSB representerer.

Brukerrepresentantens tilbakemelding

- Ved behov kan referansegruppens brukerrepresentanter gi en separat tilbakemelding på tjenestens aktivitet.

Vi ønsker å legge vekt på det sterke behovet for påfyll av kompetanse i TSB. Dette, samt tilrettelegging for god informasjon som grunnlag for samarbeid vil være svært viktig for tjenesten i fremtiden. Rapporten tar for seg sentrale og gode virkemidler i dette arbeidet. NK-TSB sitt arbeid med kart over tjenesten er gull verdt og skaper en oversikt, ikke bare for ansatte i tjenestene, men også for bruker og pårørende.

Utviklingen og arbeidet med E-læringsverktøy og TSB-skolen ser vi på som svært gode bidrag til et felt som er i behov av faglig påfyll til ansatte i tjenestene. Innfasingen av e-læringsprogram om blant annet brukerstyrte innleggelser, vitner om et godt brukerfokus i så måte.

Erik Torjussen (A-larm) og Michael Lindholm (Ivareta)

Helse Nords representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

TSB-skolen har vært en av hovedsatsingene som Helse Nord har hatt stor nytte av. Et slikt tilbud er i tråd med forslaget til tjenesten selv og framover bør det sikres som en sentral satsingen.

Vi mottok i 2022 mange innspill fra behandlingsmiljøene i helseregionen om at det fortsatt er nødvendig med en nasjonal innsats for å heve kompetansen i TSB. NK TSB gir her viktige bidrag, både med å utforme undervisningsmateriell og etablere digitale tilbud.

Ledere fra Helse Nord kunne på grunn av økonomi ikke delta på lederkonferansen til NK TSB i 2022. En slik lederkonferanse, mentorordning og lederbrev er viktige for å støtte opp om og utvikle lederskapet i dette fagfeltet.

Aktivitet:

Undervisningsaktiviteten har vært høy gjennom 2022, også i perioder hvor det har vært nødvendig med covidtilpasninger

I Helse Nord har vi brukt TSB-skolen i undervisning og kompetanseheving.

Helse Midt-Norges representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

Vår vurdering av tilbudet som NKTSB har gitt i løpet av 2022 er at arbeidet samlet sett har vært utført med høy grad av måloppnåelse.

Det har i løpet av året vært omfattende formidlingsaktivitet. Særlig vil vi fremheve gode tjenestetilbud som har bidratt til å samle fagfeltet for kompetanseutvikling forankret i kunnskapsbasert praksis.

Både TSB-skolen og TSB-konferansen er gode eksempler på arbeider som bidrar til å styrke fagfeltet til å utvikle kunnskapsbaserte og likeverdige tjenester rundt om i TSB-enhetene i landet.

Helse Sør-Østs representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

NK-TSB innsats i TSB er betydelig, de bidrar til å samle fagfeltet, bygge kunnskapsgrunnlag og øke kunnskapsbasert praksis. Dette gjøres ved ulike tiltak. Mentorordningen sikrer kompetansebygging på tvers av fagmiljø, både innen og utenfor egen helseregion. TSB ledernetttverk er en bra informasjons- og kunnskapskilde til det som drives av arbeid for å løfte kompetansen til alle som jobber i TSB. I ledernetttverket og på TSB konferansene informeres det bra om TSB skolen og de ulike nettverk som de driver.

NK-TSB framstår klinikknært og er ofte et førstevalg i søk etter kunnskap, informasjon og kompetanse, både for klinikere og for ledere. De er en viktig aktør som bidrar til synergier mellom aktører, og fremmer en delingskultur på tvers. NK-TSB er en nasjonal aktør som drifter flere nasjonale arena for kompetanseformidling og kompetanseheving. De jobber også for å heve de nasjonale standardene på tjenestene. Særlig viktig er det at de som en nasjonal aktør bidrar til at et ungt fagmiljø (som TSB er) har et felles fokus og fasiliteter for samarbeid. TSB har mange private aktører, som er avhengig av å delta i anbudsprosesser som kan være splittende og hemme samarbeide.

NK-TSB har god oversikt over resurser i fagfeltet og behjelpelig med å knytte relevante kontakter i feltet. De sørger for at god praksis og kunnskap deles på tvers av klinikker og fagmiljø. Dette gjelder både innen kvalitetsforbedrende tiltak og forskning, i både helseforetak og hos private aktører.

Helse Vests representant:

Hva er gjort for å sikre kompetanseoppbygging gjennom dialog med alle relevante fagmiljø i egen helseregion (RHF)?

Helse Vest har hatt to medlemmer i referansegruppen. Geir Iversen fratrådte i løpet av året og ny representant tiltrådte først i 2023.

Mange fra de ulike fagmiljøer i RHF-området har samarbeidet med NK- TSB gjennom hele året. Det gjelder eksempelvis utvikling av opplæringsprogram om miljøterapi, utvikling av flere e-læringstilbudm, flere har vært mentorer i ledernetttverket, andre har deltatt og bidratt på nettverksmøter eksempelvis om implementering av Kvarus og akuttnettverket. Andre igjen deltar i prosjektgruppen om ledernetttverket. Det blir gitt tilbakemeldinger både fra private ideelle og virksomheter i foretakene om at de erfarer og opplever NK TSB som en god og viktig samarbeidspartner. Leder av NK TSB er leder i referansegruppen for KVARUS. Regionalt kompetansesenter for rusmiddelforskning i HelseVest (KORFOR) er de som har ansvar for og drifter KVARUS. KORFOR er meget godt fornøyd med samarbeidet med NK TSB og måten de bidrar med å implementere kvalitetsregisteret.

TSB feltet er ungt og det er viktig med et slikt koordinerende og samlende senter som kan stimulere og knytte fagfeltet sammen på tvers av landsdeler og organisatorisk tilhørighet. NK TSB oppleves som inkluderende og raust, samtidig som det er profesjonelt og byr på høy kvalitet.

Andre kommentarer fra referansegruppen

Som leder av NKROP har jeg blitt kjent med NKTSB gjennom arbeid i deres referansegruppe, og gjennom møter i faglige sammenhenger de siste årene. NKTSB har arbeidet målrettet over tid med å bygge opp kompetanse som bidrar til likeverdige tjenester innenfor fagområdet tverrfaglig spesialisert rusbehandling i hele Norge. NKTSB har løst sitt mandat gjennom særlig tre hovedsatsninger; en nasjonal oversikt over organisering og innhold i behandlingstilbudet innenfor TSB, «TSB-skolen» for å sikre et felles kunnskapsgrunnlag og systematisert kompetanseutvikling og opplæringsaktivitet i alle TSB virksomheter og sist å drifte ulike faglige nettverk med spesiell vekt på et ledernetverk. Tilbakemeldingene fra fagfeltet er NKTSB gjør et viktig arbeid som oppleves nyttig for klinikkene og derfor brukes mye.

Som kompetansetjenester med tilstøtende fagområder er det nyttig å ha kontakt for å lære av hverandre. Jeg opplever NKTSB som et sterkt og kompetent fagmiljø som yter viktige bidrag inn i fagfeltet. Rus og psykisk helse er et satsningsområde, og det er viktig at NKTSB videreføres for å kunne bidra til denne satsningen – nå og i årene fremover.

Med hilsen Bjørn Stensrud
Leder, Nasjonal kompetansetjeneste ROP

Mandat for referansegrupper, jf. kjernemandat

Referansegruppen skal:

- sikre forankring og lik tilgang til kompetanse i alle helseregioner
- bidra til at det etableres behandlingskjeder som dekker hele sykdomsforløpet
- bidra til at tjenesten drives i tråd med vedtatte målsetninger, resultatmål og krav stilt i forskrift

Eksempler på dette er: sørge for at oppdatert informasjon til HF, fagmiljø, brukerorganisasjoner og pasienter er tilgjengelig, legge til rette for pasientregistre knyttet til forskning eller kvalitetskontroll, inkludert retningslinjer for bruk av innsendte kliniske data og innhentet biologisk materiale, fange opp problemer og svakheter ved tjenestens funksjon slik det oppleves i landet som helhet, og bringe inn krav og ønsker til kompetansetjenesten på bakgrunn av dette.

De regionale representantene skal:

- Bidra til kompetanseoppbygging gjennom dialog med fagmiljø i egen region
- Understøtte gjennomføring av kliniske forskningsprosjekt og innrapportering til pasientregistre fra egen region.

- Ved problemer knyttet kompetansetjenestens funksjon eller organisering internt i egen region bør de regionale medlemmer informere eget RHF om dette.